

404 Sivistyksen hallinto
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Sivistyksen hallinto tarjoaa tukipalveluja sivistyksen toimialan yksiköille ja vastaa HYTE-koordinaatiosta kunnassa.
Vastuuhenkilö sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tehtävä sivistyspalvelujen ja hyvinvointia tukevien palvelujen laadukas ja vaikuttava järjestäminen
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. kestäväään tulevaisuuteen tähtäävien kehittämishankkeiden tuki yksiköille: UKK3.0, LYK 2. päivitetään toimintaa ohjaavaan suunnitelmiin näkyviksi lapsen oikeuksien toteutuminen 3. perehdytetään henkilöstö lapsen oikeuksiin 4. kehitetään työkaluja ja toimintamalleja lapsivaikutusten arvioinnin vahvistamiseen 5. HYTE-työssä kehitetään konkreettisia työkaluja tai toimintamalleja ynnä verkostoja vanhemmuuden tukemiseen sekä 6. ikäihmisten osalta yksinäisyyden vähentämiseen sekä osallisuuden ja naapuriavun vahvistamiseen
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle 1a. UKK3.0-hanke toteutuu laajassa kuntaverkostossa, jonka toiminnan tuloksellisuus ei ole yksin Rautalammin kunnan toimin vaikutettavissa 1b, 2-4 LYK-hanke ulottuu kuntaorganisaatiossa sivistyksen toimialan ulkopuolelle, tuloksellisuus ei ole yksin sivistysosaston vaikutettavissa 5 ja 6 tavoitteen toteutuminen edellyttää laajaa yhteistyötä kunnan yksiköiden kesken sekä kunnassa kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa
Tunnusluvut ja mittarit 1a: UKK3.0-projektissa piirtyy selkeä kuva etenemisestä OPH:n rahoituskauden jälkeen 1b ja 2: ohjelmia ja suunnitelmia päivitetty lapsen oikeuksien näkökulmasta 1b ja 3 perehdytetyn henkilöstön ja yksikköjen määrä, 1b ja 4 LAVA-materiaaleja tuotettu, vähintään 1 pilotointi toteutettu, koulutuksista on jaettu tietoa 5: syntyy materiaalipankki vanhemmuuden tukemiseen sekä toimintamalli tiedon jakamiseen, jaettujen tietopakettien määrä, tilaisuuksien määrä 6: syntyy toimintamalli, jaetaan tietoa
Toiminnan painopistealueet 2026 - UKK3.0 hankkeen eteneminen perusopetuksessa - LYK-prosessin jalkauttaminen koko organisaatioon, - Vanhemmuuden tukeminen - Ikäihmisten yksinäisyystyö sekä osallisuuden ja naapuriavun vahvistaminen

4000 HALLINTO KOULUTOIMI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Muut toimintatuotot	456	500	500	0 %
TOIMINTATUOTOT	456	500	500	0 %
Henkilöstökulut	-94370	-98702	-91901	-7 %
Palvelujen ostot	-5603	-4030	-6725	67 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-163	-750	-500	-33 %
Muut toimintakulut	-1620	-2182	-1706	-22 %
TOIMINTAKULUT	-101756	-105664	-100832	-5 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-101299	-105164	-100332	-5 %
VUOSIKATE	-101299	-105164	-100332	-5 %
TILIKAUDEN TULOS	-101299	-105164	-100332	-5 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-101299	-105164	-100332	-5 %

Perusopetus

410 Perusopetus
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Perusopetus tarjoaa kaikille lapsille tiedolliset ja taidolliset välineet elämässä pärjäämiseen. Arvomme sinnikkyys, kunnioitus ja vastuuntunto ohjaavat toimintaamme. Opetus- ja kasvatustyötä teemme yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, henkilökunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteenamme on omat vahvuutensa tunteva, rohkeaksi toimijaksi kasvava oppilas, joka saa tarvittavat valmiudet elämää ja jatko-opintoja varten.
Vastuuhenkilö Perusopetuksen rehtori
Tehtävä Perusopetus antaa pohjan laajan yleissivistyksen muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen sekä valmiudet toisen asteen opintoihin. Opetus edistää osallisuutta ja kestäväää elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Se edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. <i>Lähde: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014</i>
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. Kouluinnostuksen ja oppimisesta kiinnostumisen kasvattaminen 2. Oppilaiden osallisuuden vahvistaminen ja aikuisten välittävän läsnäolon lisääminen 3. Vanhemmuuden vahvistaminen ja yhteistyö kotien kanssa
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle 1. Työrauhaongelmat ja henkilöstön kuormitus 2. Toimintamallien puute tai vakiintumattomuus, henkilöstön kuormitus 3. Toimintamallien kehittymättömyys
Tunnusluvut ja mittarit Palautekyselyn kysymykset: 1) <i>Oppiminen kiinnostaa minua</i> 2) <i>Opettajat kiinnittävät huomiota oppilaiden hyvinvointiin ja Minua kannustetaan osallistumaan aktiivisesti koulun toimintaan</i> 3) <i>Ajatuksiani kuunnellaan koulun tapaamisissa ja oppilaskyselyn hyvinvointiosion ka</i>
Toiminnan painopistealueet 2026 Oppilaiden kouluinnostuksen ja osallisuuden kasvattaminen ja aikuisten välittävän läsnäolon vahvistaminen. Oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen kotona ja koulussa.

C410 Perusopetus, yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Myyntituotot	107312	66200	81000	22 %
Maksutuotot	11129	10000	0	0 %
Tuet ja avustukset	139273	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	43273	35600	35000	-2 %
TOIMINTATUOTOT	300986	111800	116000	4 %
Henkilöstökulut	-1886674	-1889627	-1810694	-4 %
Palvelujen ostot	-1159292	-1186449	-939774	-21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-237159	-246720	-217354	-12 %
Avustukset	-117490	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-18562	-18850	-22950	22 %

TOIMINTAKULUT	-3419177	-3341646	-2990772	-11 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-3118191	-3229846	-2874772	-11 %
VUOSIKATE	-3118191	-3229846	-2874772	-11 %
Poistot ja arvonalentumiset	-223370	-214451	-144533	-33 %
TILIKAUDEN TULOS	-3341561	-3444297	-3019305	-12 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3341561	-3444297	-3019305	-12 %

	TP	TA	TA	Muutos-
D4020 Kerkonjoen koulu	2024	2025	2026	%
Myyntituotot	80	0	0	0 %
Maksutuotot	16	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	7535	1600	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	7631	1600	0	0 %
Henkilöstökulut	-162546	-102343	0	0 %
Palvelujen ostot	-72646	-38259	0	0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32003	-19136	0	0 %
Muut toimintakulut	-2148	-1000	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-269343	-160738	0	0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-261712	-159138	0	0 %
VUOSIKATE	-261712	-159138	0	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-68134	-68134	0	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-329845	-227272	0	0 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-329845	-227272	0	0 %

	TP	TA	TA	Muutos-
D4030 Matti Lohen koulu	2024	2025	2026	%
Myyntituotot	2623	0	0	0 %
Maksutuotot	35	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	136689	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	33972	32000	33000	3 %
TOIMINTATUOTOT	173319	32000	33000	3 %
Henkilöstökulut	-1651037	-1697016	-1729144	2 %

Palvelujen ostot	-321618	-300043	-371519	24 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-204905	-227584	-217154	-5 %
Avustukset	-117490	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-16167	-17850	-22950	29 %
TOIMINTAKULUT	-2311216	-2242493	-2340767	4 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2137897	-2210493	-2307767	4 %
VUOSIKATE	-2137897	-2210493	-2307767	4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-155236	-146317	-144533	-1 %
TILIKAUDEN TULOS	-2293133	-2356810	-2452300	4 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2293133	-2356810	-2452300	4 %

D4110 Jakamattomat erät	TP	TA	TA	Muutos-
2024	2025	2026	%	
Myyntituotot	98046	66200	81000	22 %
Tuet ja avustukset	2583	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	100630	66200	81000	22 %
Palvelujen ostot	-760114	-847733	-567822	-33 %
TOIMINTAKULUT	-760114	-847733	-567822	-33 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-659484	-781533	-486822	-38 %
VUOSIKATE	-659484	-781533	-486822	-38 %
TILIKAUDEN TULOS	-659484	-781533	-486822	-38 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-659484	-781533	-486822	-38 %

D4150 Koululaisten iltapäiväkerho	TP	TA	TA	Muutos-
2024	2025	2026	%	
Myyntituotot	6562	0	0	0 %
Maksutuotot	11078	10000	0	0 %
Muut toimintatuotot	1767	2000	2000	0 %
TOIMINTATUOTOT	19407	12000	2000	-83 %
Henkilöstökulut	-73091	-90268	-81550	-10 %
Palvelujen ostot	-4915	-414	-433	5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-251	0	-200	0 %

Muut toimintakulut	-247	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-78504	-90682	-82183	-9 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-59098	-78682	-80183	2 %
VUOSIKATE	-59098	-78682	-80183	2 %
TILIKAUDEN TULOS	-59098	-78682	-80183	2 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-59098	-78682	-80183	2 %

Lukio 4200
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Rautalammin lukio tarjoaa laadukasta lukiokoulutusta viihtyisissä tiloissa. Meille on tärkeää, että huolehdimme lähialueen vetovoimaisuudesta ja kannamme vastuuta paikallisesti, valtakunnallisesti ja myös globaalisti. Pidämme huolta, että lasten oikeudet toteutuvat läpi kaiken toimintamme. Opetamme opiskelijoillemme akateemisten taitojen lisäksi taitoja itsenäiseen elämään ja itsensä kehittämiseen. Yrittäjämainen asenne, kestävän kehityksen huomioiminen ja kansainvälisyys näkyvät koulumme arjessa ja toiminnassa. Välitämme toisistamme. Henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointi ovat keskeisiä toiminta-ajatuksiamme. Tavoitteenamme on hyödyntää paikallisia olosuhteita tehokkaasti ja olla aktiivinen toimija myös kunnan vetovoimaisuuden lisäämisessä. Yhteistyö Rautalammin ratsastuskeskuksen kanssa luo pohjaa lukion markkinoinnille ja tarjoaa vakaan opiskelijavirran. Teatteri-ilmaisun ja musiikin keinoin ilmaisemme paikallista osaamista ja otamme kantaa yhteiskunnallisiin ja globaaleihin ilmiöihin.
Vastuuhenkilö Mari Pirkkala
Tehtävä Rehtori
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. Vanhemmuuden tukeminen 2. Opiskelijamäärä syksyllä 2026 vähintään 120 3. Uusia kansainvälisiä opiskelijoita vähintään 5 syksyllä 2026
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiseksi 1. Vanhemmat eivät innostu koulun tarjoamasta toiminnasta tai informaatiosta. 2. Kilpailu opiskelijoista kiristyy nuorten määrän vähetessä valtakunnallisesti. Lisäksi ratsastusta tarjoavien lukioiden määrä kasvaa. 3. Uusille KV-opiskelijoille tulevat lukuvuosimaksut vaikeuttavat opiskelijoiden mahdollisuuksia Suomessa.
Tunnusluvut ja mittarit 1. Kv-opiskelijoiden huoltajakontaktien määrä 1. Huoltajille suunnattujen tapahtumien ja viestinnän määrä 2. Toteutuva opiskelijamäärä 3. Uusien kv-opiskelijoiden määrä
Toiminnan painopistealueet 2026 Lukuvuoden 2025–2026 teemana on ”Teknologia osana oppimista”. Painopisteet: - Ratsastus - Teatteri - Markkinointi - Kansainvälisyys

Myyntituotot	10598	2000	1000	-50 %
Maksutuotot	4934	2000	0	0 %
Tuet ja avustukset	26175	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	16808	18000	17000	-6 %
TOIMINTATUOTOT	58515	22000	18000	-18 %
Henkilöstökulut	-655675	-690345	-765401	11 %
Palvelujen ostot	-413865	-359452	-434306	21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102239	-105406	-95580	-9 %
Muut toimintakulut	-30329	-28950	-26500	-8 %
TOIMINTAKULUT	-1202108	-1184153	-1321787	12 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1143593	-1162153	-1303787	12 %
VUOSIKATE	-1143593	-1162153	-1303787	12 %
Poistot ja arvonalentumiset	-114733	-114733	-114733	0 %
TILIKAUDEN TULOS YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1258326	-1276886	-1418520	11 %
				11 %

TUVA-koulutus

4210 TUVA-koulutus
Toiminnan kuvaus / palveluajatus TUVA-koulutus tarjoaa mahdollisuuden toisen asteen koulutuksen suuntaa hakeville omien toiveiden ja näköalojen kirkastamiseen sekä opiskeluvalmiuksien vahvistamiseen.
Vastuhenkilö Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tehtävä Yhteistyössä Suonenjoen kaupungin ja SavoGrow-kuntien kanssa toisen asteen tutkintoon valmistavan koulutuksen järjestäminen.
Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Nuorten tarpeita huomioivat koulutuspolut ja -ratkaisut (elinvoima & hyvinvointi, viestintä & vuorovaikutus; hyvä mielenterveys, kuntalaisten osallisuuden lisääminen)
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Toiminnan suunnittelua vaikeuttaa osallistujamäärän ennakoimattomuus.
Tunnusluvut ja mittarit Toiselle asteelle edenneiden nuorten %-osuus.
Toiminnan painopistealueet 2026 Nuorten tarpeita huomioivat, joustavat ratkaisut.

4210 TUVA-KOULUTUS	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Myyntituotot	708	500	500	0 %
Maksutuotot	0	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	708	500	500	0 %
Henkilöstökulut	-1090	-2485	-1499	-40 %
Palvelujen ostot	-107	-650	-900	38 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-1874	-500	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-3071	-3635	-2399	-34 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-2363	-3135	-1899	-39 %
VUOSIKATE	-2363	-3135	-1899	-39 %
TILIKAUDEN TULOS	-2363	-3135	-1899	-39 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2363	-3135	-1899	-39 %

440 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Sisä-Savon kansalaisopiston tarjonnassa on Rautalammin kunnan alueella monipuolisesti kursseja eri-ikäisille kuntalaisille. Yleisöluennot ovat kaikille avoimia. Kurssisuunnittelua tehdään kuntalaisia osallistaen. Kuopion konservatorio järjestää taiteen perusopetusta musiikissa. Opetus on pitkäjännitteistä musiikillisten taitojen ja valmiuksien kartuttamista. Oppilaat esiintyvät kunnassa toteutettavissa tilaisuuksissa. Harrastusmahdollisuudet tukevat lapsen oikeutta elämään ja kehittymiseen.
Vastuhenkilö Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tehtävä Hyvinvointia tukevien vapaa-aikapalvelujen monipuolinen tarjoaminen kuntalaisille. Tietojen, taitojen kartuttaminen ja jalostaminen sekä fyysisen kunnon monipuolinen kohottaminen.
Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Kurssitarjonta sisältää monipuolisesti ainakin liikuntaa, eri taiteenalojen kursseja, kädentaitoja ja kieliä. 2. Kurssimäärä supistuu enintään 10%, 3. Konservatorion oppilasmäärä on vähintään 7 4. konservatorion kanssa syntyy uusi oppilaspaikkasopimus
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Kunnalla ei ole suoraa edustusta oppilaitosten hallinnossa, ja näkemyksen välittyminen on epäsuoraa. Valtio suunnittelee taiteen perusopetuksen rahoituksen ja lainsäädännön kokonaisuudistusta.
Tunnusluvut ja mittarit Kansalaisopisto Opetustuntien määrä vähintään 1900 Toteutuneet kurssit vähintään 80 Konservatorio Opetustuntien määrä vähintään 320 Oppilaiden määrä vähintään 7
Toiminnan painopistealueet 2026 Hyvinvointinäkökulman vahvistaminen, palvelun saatavuuden varmistaminen ja vahvistaminen.

D4240 Kansalaisopisto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Palvelujen ostot	-68286	-75000	-75000	0 %
TOIMINTAKULUT	-68286	-75000	-75000	0 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-68286	-75000	-75000	0 %
VUOSIKATE	-68286	-75000	-75000	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-68286	-75000	-75000	0 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-68286	-75000	-75000	0 %

D4260 Musiikin opetus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Palvelujen ostot	-12100	-11000	-13200	20 %
TOIMINTAKULUT	-12100	-11000	-13200	20 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-12100	-11000	-13200	20 %
VUOSIKATE	-12100	-11000	-13200	20 %
TILIKAUDEN TULOS	-12100	-11000	-13200	20 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-12100	-11000	-13200	20 %

Joukkoliikenne

450 Joukkoliikenne
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Joukkoliikennepalvelu mahdollistaa kyliltä asioiminen kirkonkylälle, kirkonkylältä joukkoliikennevuorot Suonenjoelle ja Kuopioon sekä toimivat vaihtoyhteydet eri puolille Suomea. Joukkoliikenneyhteydet tukevat lapsen oikeuksista osallisuutta.
Vastuhenkilö Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tehtävä Joustavaa asumista tukevat joukkoliikennepalvelut
Sitovia tavoitteita (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Tiedotuksen kehittäminen 2. Matkaketjuajattelun vahvistaminen 3. Liikennetarjonnan supistaminen vastaamaan talouden resursseja
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Kustannuskehitys on ennakoimatonta. Näkemyksen välittyminen ELYn suuntaan on haastavaa, kuntien tarpeet ja näkemykset poikkeavat toisistaan. ELY-liikenteessä kustannuspaine on merkittävä.
Tunnusluvut ja mittarit Matkustajamäärän kehitys Matkaketjujen muodostuminen määrä Aikataulujulkaisujen määrä ja jakelujen määrä
Toiminnan painopistealueet 2026 Kunnan sisäisestä liikenteestä tiedottaminen tehokkaasti ELY-liikenteeseen näkemyksen välittäminen matkaketjujen parantamiseksi

D4300 Joukkoliikenne	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Palvelujen ostot	-36241	-40000	-42500	6 %
TOIMINTAKULUT	-36241	-40000	-42500	6 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-36241	-40000	-42500	6 %
VUOSIKATE	-36241	-40000	-42500	6 %
TILIKAUDEN TULOS	-36241	-40000	-42500	6 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-36241	-40000	-42500	6 %

Varhaiskasvatus

453 Varhaiskasvatus
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Varhaiskasvatuksen tavoitteena on järjestää laadukasta ja pedagogisesti perusteltua hoitoa, kasvatusta ja opetusta kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatusmuodosta riippumatta. Toiminta perustuu varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja Rautalammin varhaiskasvatussuunnitelmaan.
Vastuuhenkilö Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja
Tehtävä Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen osana Rautalammin kunnan sivistystoimea.
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1.Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus Hyödynnetään Karvin laadunarviointijärjestelmää ja kehitetään toimintaa. Tuetaan henkilöstön pedagogista osaamista pedatiimeillä, mahdollisuudella osallistua koulutuksiin ja jakaa tietoa muille talonpalaverissa ja omissa tiimeissä. 2. Vanhemmuuden tukeminen Tuetaan lasten ja huoltajien välistä vuorovaikutusta yhteisillä tapahtumilla. Huoltajia tuetaan lisäämällä huoltajien tietoa lapsen kehitykseen, kasvuun ja tukeen liittyvissä asioissa ja välitetään tietoa hyvinvointialueen palveluista lapsille ja perheille yhteisissä keskusteluissa, kuten vasukeskusteluissa ja lapset puheeksi keskusteluissa. Asiakasraadin kokoukset ylläpitävät huoltajien ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä lasten eduksi. 3. Hyvinvoinnin tukeminen Lisäämme lasten hyvinvointia luontoyhteyttä vahvistamalla ja luomalla luontovuosikellon toiminnan tueksi. Lapset otetaan osalliseksi mukaan suunnittelemaan luonnossa tapahtuvaa toimintaa. Lasten ääntä kuunnellaan lasten kehitykselle ominaisimmilla tavoilla: lapsia havainnoimalla, haastatteleamalla ja lasten kokouksissa. Hyvinvoivat lapset tarvitsevat hyvinvoivia aikuisia, joten tuetaan henkilöstön hyvinvointia jatkamalla hyvinvointiryhmän toimintaa ja jatketaan mielenhyvinvoinnin abc-mallin mukaista toimintaa ja pyritään positiivisen toimintakulttuurin ylläpitämiseen.
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle 1.Toimintaan ei sitouduta, henkilöstön poissaolot 2. yhteisiä tapahtumia ei järjestetä tai niihin ei saada osallistettua perheitä 3.hyvinvoinnin ja positiivisen toimintakulttuurin ylläpitämiseen ei sitouduta, henkilöstön poissaolot
Tunnusluvut ja mittarit 1. Mitataan Karvin kyselyjen toteutumista ja pedagogisen osaamisen lisääntymistä sekä koulutuksiin osallistumisen määrällä että eri tiimien toteutumisten määrällä. 2. Mitataan yhteistyön määrää, kuinka monta kertaa vuodessa yhteisiä tapahtumia järjestetään ja toteutuvatko asiakasraadin palaverit, vasut ja lapset puheeksi keskustelut. 3. Luodaan luonnonvuosikello ja mitataan työhyvinvointiryhmän kokoontumisen määrää ja tehdään mielenhyvinvoinnin abc-mallin suunnitelma tai jatketaan entisen suunnitelman toteuttamista

Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Karvin arvioinnin toteuttaminen		
Tiimipalaverit <u>lkm/kk</u>		
Pedagoginen tiimi & talon palaveri kokoontuu <u>lkm/kk</u>		
Vanhemmuuden tukeminen		
Yhteiset tapahtumat <u>lkm/v</u>		
Asiakasraadin yhteiset kokoontumiset krt/v		
Vasu- tai lapset puheeksi keskustelujen toteutuminen		
Hyvinvoinnin tukeminen		
Luonnon vuosikellon tekeminen		
Työhyvinvointi ryhmän kokoontumiset <u>lkm/v</u>		
Mielenhyvinvoinnin abc-suunnitelma tai entisen suunnitelman toteuttaminen		

Toiminnan painopistealueet 2026

- **Lapsen oikeudet ja niiden toteutuminen:**
 - Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus
 - Lapsen edun ensisijaisuus
 - Oikeus elämään ja kehittymiseen
 - Lapsen näkemyksen kunnioittaminen
- **Vanhemmuuden tukeminen**

C453 Varhaiskasvatus yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Myyntituotot	291	0	0	0 %
Maksutuotot	32086	38243	23000	-40 %
Tuet ja avustukset	49650	50000	50000	0 %
Muut toimintatuotot	17396	17300	17400	1 %
TOIMINTATUOTOT	99423	105543	90400	-14 %
Henkilöstökulut	-996861	-1192280	-1230596	3 %
Palvelujen ostot	-134311	-163669	-192538	18 %

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10033	-23280	-33497	44 %
Avustukset	-64456	-64000	-59000	-8 %
Muut toimintakulut	-213207	-234200	-223636	-5 %
TOIMINTAKULUT	-1418868	-1677429	-1739267	4 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-1319445	-1571886	-1648867	5 %
VUOSIKATE	-1319445	-1571886	-1648867	5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8880	-8483	-10142	20 %
TILIKAUDEN TULOS	-1328325	-1580369	-1659009	5 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1328325	-1580369	-1659009	5 %

D4325 Varhaiskasvatuksen hallinto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Myyntituotot	291	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	-350	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	681	600	700	17 %
TOIMINTATUOTOT	622	600	700	17 %
Henkilöstökulut	-76302	-184615	-183754	0 %
Palvelujen ostot	-24719	-30783	-33342	8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2207	-5950	-6450	8 %
Muut toimintakulut	-495	-2900	-3050	5 %
TOIMINTAKULUT	-103723	-224248	-226596	1 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-103101	-223648	-225896	1 %
VUOSIKATE	-103101	-223648	-225896	1 %
TILIKAUDEN TULOS	-103101	-223648	-225896	1 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-103101	-223648	-225896	1 %

D4330 Perhepäivähoito	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Maksutuotot	14282	14800	15000	1 %
Muut toimintatuotot	1714	1700	1700	0 %

TOIMINTATUOTOT	15996	16500	16700	1 %
Henkilöstökulut	-162003	-212827	-246552	16 %
Palvelujen ostot	-26970	-32244	-32443	1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-297	-5180	-5897	14 %
Avustukset	-18000	-24000	-24000	0 %
Muut toimintakulut	-240	-450	-650	44 %
TOIMINTAKULUT	-207510	-274701	-309542	13 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-191514	-258201	-292842	13 %
VUOSIKATE	-191514	-258201	-292842	13 %
TILIKAUDEN TULOS	-191514	-258201	-292842	13 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-191514	-258201	-292842	13 %

D4340 Päiväkodit	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Maksutuotot	17804	23443	8000	-66 %
Tuet ja avustukset	50000	50000	50000	0 %
Muut toimintatuotot	15000	15000	15000	0 %
TOIMINTATUOTOT	82805	88443	73000	-17 %
Henkilöstökulut	-758555	-794838	-800290	1 %
Palvelujen ostot	-82622	-100642	-126753	26 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7529	-12150	-21150	74 %
Muut toimintakulut	-212472	-230850	-219936	-5 %
TOIMINTAKULUT	-1061179	-1138480	-1168129	3 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-978374	-1050037	-1095129	4 %
VUOSIKATE	-978374	-1050037	-1095129	4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8880	-8483	-10142	20 %
TILIKAUDEN TULOS	-987254	-1058520	-1105271	4 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-987254	-1058520	-1105271	4 %

D4350 Lasten kotihoidontuki	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
--------------------------------	---------	---------	---------	--------------

Avustukset	-46456	-40000	-35000	-12 %
TOIMINTAKULUT	-46456	-40000	-35000	-12 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-46456	-40000	-35000	-12 %
VUOSIKATE	-46456	-40000	-35000	-12 %
TILIKAUDEN TULOS	-46456	-40000	-35000	-12 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-46456	-40000	-35000	-12 %

454 Esiopetus
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Esiopetuksen tavoitteena on vahvistaa ja tukea jokaisen lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polkua joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Toiminta perustuu esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Rautalammin esiopetussuunnitelmaan.
Vastuhenkilö Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja
Tehtävä Laadukkaiden esiopetuspalveluiden tarjoaminen osana Rautalammin kunnan sivistystoimea
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1.Laadukas pedagoginen esiopetus Hyödynnetään Karvin laadunarviointijärjestelmää ja kehitetään toimintaa. Tuetaan henkilöstön pedagogista osaamista pedatiimeilla, mahdollisuudella osallistua koulutuksiin ja jakaa tietoa muille talonpalavereissa ja omissa tiimeissä. 2. Vanhemmuuden tukeminen Tuetaan lasten ja huoltajien välistä vuorovaikutusta yhteisillä tapahtumilla ja retkillä. Huoltajia tuetaan lisäämällä huoltajien tietoa lapsen kehitykseen, kasvuun ja tukeen liittyvissä asioissa ja kerrotaan opiskeluhuollon ja hyvinvointialueen palveluista lapsille ja perheille yhteisissä keskusteluissa, esimerkiksi kasvatusvarteissa ja vasukeskusteluissa. Asiakasraadin kokoukset ylläpitävät huoltajien ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä lasten eduksi. 3. Hyvinvoinnin tukeminen Lisäämme lasten hyvinvointia luontoyhteyttä vahvistamalla metsäeskaritoimintaa, jatkamalla liikunnallista toimintatapaa askelia lisäämällä ja luomalla luontovuosikellon toiminnan tueksi. Lapset otetaan osalliseksi mukaan suunnittelemaan luonnossa tapahtuvaa toimintaa. Lasten ääntä kuunnellaan lasten kehitykselle ominaisimmilla tavoilla: lapsia havainnoimalla, haastatteleamalla ja lasten kokouksissa. Hyvinvoivat lapset tarvitsevat hyvinvoivia aikuisia, joten tuetaan henkilöstön hyvinvointia jatkamalla hyvinvointiryhmän toimintaa ja jatketaan mielenhyvinvoinnin abc-mallin mukaista toimintaa ja pyritään positiivisen toimintakulttuurin ylläpitämiseen.
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle 1.Toimintaan ei sitouduta, henkilöstön poissaolot 2 yhteisiä tapahtumia ei järjestetä tai niihin ei saada osallistettua perheitä 3.hyvinvoinnin ja positiivisen toimintakulttuurin ylläpitämiseen ei sitouduta, henkilöstön poissaolot
Tunnusluvut ja mittarit 1.Mitataan Karvin kyselyjen toteutumista ja pedagogisen osaamisen lisääntymistä sekä koulutuksiin osallistumisen määrällä että eri tiimien toteutumisten määrällä. 2. Mitataan yhteistyön määrää, kuinka monta kertaa vuodessa yhteisiä tapahtumia järjestetään ja toteutuvatko asiakasraadin palaverit ja kasvatusvartit tai vasut. 3. Luodaan luonnonvuosikello ja mitataan työhyvinvointiryhmän kokoontumisen määrää ja tehdään mielenhyvinvoinnin abc-mallin suunnitelma tai jatketaan entisen suunnitelman toteuttamista.

Laadukas pedagoginen esiopetus	Toteutunut	Ei ole toteutunut
Karvin arvioinnin toteuttaminen		
Tiimipalaverit <u>lkm/kk</u>		
Pedagoginen tiimi & talon palaveri kokoontuu <u>lkm/kk</u>		
Vanhemmuuden tukeminen		
Yhteiset tapahtumat <u>lkm/v</u>		
Asiakasraadin yhteiset kokoontumiset krt/v		
Kasvatusvarttien tai vasukeskustelujen toteutuminen		
Hyvinvoinnin tukeminen		
Luonnon vuosikellon tekeminen		
Työhyvinvointi ryhmän kokoontumiset <u>lkm/v</u>		
Mielenhyvinvoinnin abc-suunnitelma tai entisen suunnitelman toteuttaminen		

Toiminnan painopistealueet 2026

- **Lapsen oikeudet ja niiden toteutuminen:**
 - Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus
 - Lapsen edun ensisijaisuus
 - Oikeus elämään ja kehittymiseen
 - Lapsen näkemyksen kunnioittaminen
- **Vanhemmuuden tukeminen**

D4360 Esiopetus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Myyntituotot	10	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	35648	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	2179	2100	2100	0 %
TOIMINTATUOTOT	37837	2100	2100	0 %
Henkilöstökulut	-141917	-132871	-84235	-37 %
Palvelujen ostot	-29393	-48022	-97439	103 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-625	-10700	-5350	-50 %
Muut toimintakulut	-581	-1400	-800	-43 %

TOIMINTAKULUT	-172516	-192993	-187824	-3 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-134679	-190893	-185724	-3 %
VUOSIKATE	-134679	-190893	-185724	-3 %
TILIKAUDEN				
TULOS	-134679	-190893	-185724	-3 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-134679	-190893	-185724	-3 %

4015 KERKONJOEN KOULU ESIKOULU							
Myyntituotot	10	0	0	0 %	0	0	
Muut toimintatuotot	76	100	0	0 %	0	0	
TOIMINTATUOTOT	86	100	0	0 %	0	0	
Henkilöstökulut	-12 949	-3 274	-78	-98 %	0	0	
Palvelujen ostot	-872	-642	0	0 %	0	0	
Muut toimintakulut	-11	0	0	0 %	0	0	
TOIMINTAKULUT	-13 831	-3 916	-78	-98 %	0	0	
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-13 745	-3 816	-78	-98 %	0	0	
VUOSIKATE	-13 745	-3 816	-78	-98 %	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-13 745	-3 816	-78	-98 %	0	0	
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-13 745	-3 816	-78	-98 %	0	0	

Nuorisotyö

440 Nuorisotyö
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Nuoret kohtaava ja tavoittava nuorisotyö. Nuorisotilaa pidetään avoinna säännöllisesti sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia, teemapäiviä sekä retkiä. Nuorisotoimi koordinoi myös mm. kerhotoiminataa, nuorten kesätyöllistymistä, lapsiparlementtitoimintaa ja nuorisovaltuustotoimintaa. Nuoret pyritään aktivoimaan nuorisotyön sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyöntekijä on erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukena, sekä mukana ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä. Koulunuorisotyöntekijä vastaa pääsääntöisesti kouluilla toteutettavasta nuorisotyöstä. Toimintaa ohjaa YK:n hyväksymä kansainvälinen lapsen oikeuksien sopimus.
Vastuuhenkilö Vapaa-aikasihteeri, 70% työajalla Muu henkilöstö: Etsivä nuorisotyöntekijä, kokoaikatyö Koulunuorisotyö, kokoaikatyö
Tehtävä Laadukkaiden nuorisopalvelujen järjestäminen.
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. Rakentaa toimiva lapsiparlamentti Rautalammin kuntaan. 2. Tiedottaa huoltajia ajankohtaisista aiheista eri viestintäkanavien kautta. 3. Nostaa aktiivisesti esille kouluterveyskyselyn tuloksia ja toimenpiteitä.
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Taloudelliset haasteet.
Tunnusluvut ja mittarit Vuosi 2026: Nuorisotilakävijöitä 2215 ja etsivän asiakkaita vuodessa 41.
Toiminnan painopistealueet 2026 Monikanavainen tiedottaminen.

4400 NUORISOTYÖ	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Maksutuotot	48	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	44248	55000	0	0 %
Muut toimintatuotot	69	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	44365	55000	0	0 %
Henkilöstökulut	-55228	-78252	-75857	-3 %
Palvelujen ostot	-8647	-12771	-11946	-6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1627	-2400	-2700	13 %
Avustukset	-1500	-2700	-2700	0 %

Muut toimintakulut	-13945	-10981	-11497	5 %
TOIMINTAKULUT	-80948	-107104	-104700	-2 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-36583	-52104	-104700	101 %
VUOSIKATE	-36583	-52104	-104700	101 %
TILIKAUDEN				
TULOS	-36583	-52104	-104700	101 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-36583	-52104	-104700	101 %

4405				
NUORISOVALTUUS				
TO	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Henkilöstökulut	-4625	-3795	-4543	20 %
Palvelujen ostot	-365	0	0	0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100	-450	-400	-11 %
Muut toimintakulut	-25	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-5115	-4245	-4943	16 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-5115	-4245	-4943	16 %
VUOSIKATE	-5115	-4245	-4943	16 %
TILIKAUDEN				
TULOS	-5115	-4245	-4943	16 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-5115	-4245	-4943	16 %

4430				
HARRASTAMISEN				
SUOMEN MALLI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Tuet ja avustukset	0	17000	15000	-12 %
TOIMINTATUOTOT	0	17000	15000	-12 %
Henkilöstökulut	-1414	-35414	-19274	-46 %
Palvelujen ostot	-2519	-800	-1900	138 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1554	-7500	-5300	-29 %
Muut toimintakulut	-15	0	0	0 %

TOIMINTAKULUT	-5501	-43714	-26474	-39 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-5501	-26714	-11474	-57 %
VUOSIKATE	-5501	-26714	-11474	-57 %
TILIKAUDEN				
TULOS	-5501	-26714	-11474	-57 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-5501	-26714	-11474	-57 %

4440 ETSIVÄ NUORISOTYÖ	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Tuet ja avustukset	0	27500	27500	0 %
TOIMINTATUOTOT	0	27500	27500	0 %
Henkilöstökulut	-8110	-42745	-40886	-4 %
Palvelujen ostot	-204	-2900	-2700	-7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-254	-1300	-1400	8 %
Muut toimintakulut	0	-973	-1019	5 %
TOIMINTAKULUT	-8569	-47918	-46005	-4 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-8569	-20418	-18505	-9 %
VUOSIKATE	-8569	-20418	-18505	-9 %
TILIKAUDEN				
TULOS	-8569	-20418	-18505	-9 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-8569	-20418	-18505	-9 %

4450 KOULULAISTEN TYÖLLISTÄMINEN	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Henkilöstökulut	-7417	-9444	-9579	1 %
Palvelujen ostot	-220	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-7637	-9444	-9579	1 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-7637	-9444	-9579	1 %
VUOSIKATE	-7637	-9444	-9579	1 %

TILIKAUDEN				
TULOS	-7637	-9444	-9579	1 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-7637	-9444	-9579	1 %

HYTE

4460 HYTE
Toiminnan kuvaus / palveluajatus HYTE-toiminnassa koordinoidaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä kunnassa.
Vastuhenkilö sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tehtävä Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tuottamalla merkityksellisen arjen palveluja sekä jakamalla tietoa.
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman kytkeminen kunnan muihin suunnitelmiin, ohjelmiin ja strategiaan 2. LYK-mallin jalkauttaminen koko organisaatioon 3. Sateenkaarevien nuorten tukemiseksi yhteishankkeen toteuttaminen neljän kunnan verkostossa 4. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen Commu-palvelulla ja Kaikukortti-toiminnalla
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Olennaisten asiakasryhmien tavoittaminen
Tunnusluvut ja mittarit 1. hv-suunnitelma on kytketty kunnan muuhun ohjelmatyöhön 2. LYK-mallin kaikki tavoitealueet huomioitu: ohjelmien ja suunnitelmien päivitys, henkilöstön perehdyttäminen, LAVA-mallin kehittäminen, positiivisen mielenterveyden edistäminen, perusopetuksen kyselyt ja lapsiparlamentin käynnistäminen 3. Hankesuunnitelman mukaiset tapahtumat ja tilaisuudet järjestetty, tiedotus toteutettu 4. Commu-palvelun käyttäjämäärä sekä tarjotut naapuriavut kasvavat 5%; Kaikukortteja jaetaan ainakin 15.
Toiminnan painopistealueet 2026 LYK-prosessin jalkauttaminen Sateenkaarevien nuorten hankkeen toteuttaminen Commu-palvelun aktiivinen viestintä

4460 HYTE	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Henkilöstökulut	-15263	-17492	-18404	5 %
Palvelujen ostot	-7588	-5700	-10350	82 %
Muut toimintakulut	-575	0	-550	0 %
TOIMINTAKULUT	-23426	-23192	-29304	26 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-23426	-23192	-29304	26 %
VUOSIKATE	-23426	-23192	-29304	26 %
TILIKAUDEN				
TULOS	-23426	-23192	-29304	26 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-23426	-23192	-29304	26 %

Liikunta

450 Liikunta
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Rautalammin kunnan liikuntatoimen keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden tukeminen. Kunta tarjoaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikunnan toiminnallisesta yhdessä kunnan kanssa huolehtivat aktiiviset liikunta- ja urheiluseurat sekä yritykset. Urheiluseurat ovat kunnan liikuntapalveluiden tärkeä yhteistyökumppani. Toimintaa ohjaa YK:n hyväksymä kansainvälinen lapsen oikeuksien sopimus.
Vastuuhenkilö Vapaa-aika sihteeri, 30% työajalla Muu henkilöstö: Uimahallin lippukassan hoitaja, osa-aikatyö ja tuntityö Uimahallin uinninvalvoja, osa-aikatyö ja tuntityö Liikuntaneuvoja, kokoaikainen
Tehtävä Laadukkaiden liikuntapalvelujen järjestäminen.
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. Monipuolisten liikuntapaikkojen turvaaminen ja tapahtumien toteutus: liikuntatoimi tukee järjestöavustuksella vuosittain urheiluseuroja liikuntatoiminnan järjestämiseksi 2. Liikuntavälituntien toteutuminen perusopetuksessa.
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Taloudelliset haasteet ja energiahinnan nousu.
Tunnusluvut ja mittarit Vuosi 2026: Uimahallin kävijät/vuosi 6133 uimahallikävijää.
Toiminnan painopistealueet 2026 Lasten ja nuorten matalan kynnyksen maksuton toiminta.

4500 LIIKUNTATOIMEN HALLINTO	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Myyntituotot	60	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	17000	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	17060	0	0	0 %
Henkilöstökulut	-68461	-36034	-45742	27 %
Palvelujen ostot	-8303	-7925	-8703	10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-232	-500	-500	0 %
Avustukset	-4400	-6120	-6120	0 %

Muut toimintakulut	-1206	-1946	-2037	5 %
TOIMINTAKULUT	-82601	-52525	-63102	20 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-65541	-52525	-63102	20 %
VUOSIKATE	-65541	-52525	-63102	20 %
TILIKAUDEN TULOS	-65541	-52525	-63102	20 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-65541	-52525	-63102	20 %

4530 UIMAHALLI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Myyntituotot	1785	1120	1220	9 %
Maksutuotot	8988	10000	10000	0 %
Muut toimintatuotot	122	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	10894	11120	11220	1 %
Henkilöstökulut	-29285	-27805	-23534	-15 %
Palvelujen ostot	-34062	-19938	-27388	37 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35547	-34012	-37055	9 %
TOIMINTAKULUT	-98894	-81755	-87977	8 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-87999	-70635	-76757	9 %
VUOSIKATE	-87999	-70635	-76757	9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-22192	-26300	-25525	-3 %
TILIKAUDEN TULOS	-110191	-96935	-102282	6 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-110191	-96935	-102282	6 %

4620 KUNTOSALI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Myyntituotot	10	0	0	0 %
Maksutuotot	13321	11000	11000	0 %
TOIMINTATUOTOT	13331	11000	11000	0 %
Henkilöstökulut	-59	0	0	0 %

Palvelujen ostot	-666	-500	-700	40 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-783	-1000	-1000	0 %
TOIMINTAKULUT	-1508	-1500	-1700	13 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	11823	9500	9300	-2 %
VUOSIKATE	11823	9500	9300	-2 %
TILIKAUDEN TULOS	11823	9500	9300	-2 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	11823	9500	9300	-2 %

480 Kirjasto							
Toiminnan kuvaus / palveluajatus							
Kaikille mahdollisuus lukea - Lukutaito on kansalaistaito. Kirjaston osaajat ja kokoelmat ovat monipuolisen lukemisen ja monilukutaidon edistämistä varten. Tukea aktiiviseen kansalaisuuteen ja hyvinvointiin - Kirjasto opastaa tiedonlähteille ja tukee elinikäistä oppimista. Kirjasto ehkäisee syrjäytymistä. Osaamista ja yhteistyötä - Kirjastossa työskentelee osaava ja osaamistaan kehittävä henkilökunta. Kirjasto toimii valtakunnallisessa ja kansainvälisessä kirjastoverkossa. Kirjasto kehittää toimintaansa yhdessä asiakkaiden kanssa. Kaikille avoin tila - Jokainen on tervetullut kirjastoon							
Vastuuhenkilö Seija Österberg							
Tehtävä Yleisen kirjaston tehtävänä on: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Edellä tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)							
Sitovia tavoitteita 1. Mediasivistyssuunnitelman laatiminen osaksi lukutaitostrategiaa. 2. Lapsiperheiden arkea tuetaan hankkimalla esim. kantoreppu, syöttötuoli, lasten melukuulokkeet ja lapsille suunnattuja tunnetaitoja ja oppimista tukevia välineitä lainattavaksi. Voidaan toteuttaa mahdollisesti yhdessä järjestöjen kanssa ja osin kierrätyksenä.							
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle Taloudelliset riskit.							
Tunnusluvut ja mittarit							
							Tavoite 2026
							Pohjois-
							Savon ka. %
2940	2024	%/asukas	31.6.2025	%/asukas	Arvio 2026	%/asukas	
Lainaajat	1102	38	948	32	1100	37	31
Lainaus	43 923	15	16044	5	32088	11	16
Käynnit	50 264	17	25850	9	51700	18	10
Toiminnan painopistealueet 2026 Lukutaito ja lukemisen edistäminen. Vanhemmuuden tukeminen. Kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja esteettömyyden lisääminen.							

Myyntituotot	700	520	50	-90 %
Maksutuotot	3303	2010	4470	122 %
Tuet ja avustukset	1292	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	25072	23899	24210	1 %
TOIMINTATUOTOT	30367	26429	28730	9 %
Henkilöstökulut	-143623	-145078	-145607	0 %
Palvelujen ostot	-81252	-64739	-69806	8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69592	-78019	-73430	-6 %
Muut toimintakulut	-4426	-4734	-3510	-26 %
TOIMINTAKULUT	-298893	-292570	-292353	0 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-268525	-266141	-263623	-1 %
VUOSIKATE	-268525	-266141	-263623	-1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-30864	-2313	-1441	-38 %
TILIKAUDEN TULOS	-299390	-268454	-265064	-1 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-299390	-268454	-265064	-1 %

KULTTUURI 490																			
Toiminnan kuvaus / palveluajatus Kulttuuritoimi tuottaa, koordinoi ja kehittää monipuolisesti kulttuuripalveluja eri väestöryhmien saavutettavaksi. Tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin, paikallisen identiteetin vahvistaminen, vuorovaikutuksen sekä Rautalammin vetovoimaisuuden edistäminen ja yhteistyön lisääminen tasa-arvoisesti.																			
Vastuhenkilö Viestintä- ja kulttuurikoordinaattori Tiina Laitinen																			
Tehtävä <i>Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019)</i> Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, ja tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee: 1. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; 2. luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; 3. edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Kunta voi yllä mainittuja tehtäviä järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.																			
Sitovia tavoitteita (Strategia, hyvinvointisuunnitelma ja LYK huomioiden) 1. Kulttuurikokemusten järjestäminen ja koordinoiminen eri väestöryhmien saavutettavaksi, myös yhteistyössä yhdistysten ja muiden tahojen kanssa 2. Vuorovaikutteisuuden lisääminen 3. Lapsille ja nuorille suunnitellaan (heitä kuullen) turvallisia ja esteettömiä tapahtumia																			
Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle 1. Työajan ja tiimin riittämättömyys (½ htv) 2. Kolmannen sektorin aktiivisuuden hiipuminen, mikä vaikuttaa suoraan tapahtumien ja kulttuurisisältöjen kustannuksiin, määrään, laatuun ja saavutettavuuteen 3. Viestimisen haasteet (kentän pirstaleisuus)																			
Tunnusluvut ja mittarit 1. Palautekyselyt valituista tapahtumista 2. kävijämäärät tapahtumissa ja yhdistys-, suunnittelu- ja kuntalaisilloissa (lasten ja nuorten osuus) 3. tapahtumien ja näyttelyiden määrä <table border="1"> <thead> <tr> <th>mittari</th><th>TP2023</th><th>TA2024</th><th>TA2025</th><th>TA2026</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Omien ja kumppaneiden kanssa yhteistyössä järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä</td><td>17</td><td>17</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>taidenäyttelyiden tai vastaavien lukumäärä</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td><td>9</td></tr> </tbody> </table>					mittari	TP2023	TA2024	TA2025	TA2026	Omien ja kumppaneiden kanssa yhteistyössä järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä	17	17	20	20	taidenäyttelyiden tai vastaavien lukumäärä	9	9	9	9
mittari	TP2023	TA2024	TA2025	TA2026															
Omien ja kumppaneiden kanssa yhteistyössä järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä	17	17	20	20															
taidenäyttelyiden tai vastaavien lukumäärä	9	9	9	9															
Toiminnan painopistealueet 2026 1. Kaikille avoimet tapahtumat ja vuorovaikutteisuuden lisääminen 2. Rautalammin Pestuumarkkinat 2026 kokonaisuuden kehittäminen edelleen (elinvoimainen tapahtuma myös tulevaisuudessa) 3. Yhteistyö yhdistysten ja ympäristökuntien kanssa 4. Lapsien ja nuorten huomiointi ohjelmatarjonnassa ja suunnittelussa.																			

5. Eri tapahtumien kirjalliset tuotantoraamatut (ohjeet)
--

C490 Kulttuuritoimi, yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%
Myyntituotot	1071	1700	1700	0 %
Maksutuotot	975	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	2046	1700	1700	0 %
Henkilöstökulut	-28440	-31368	-31429	0 %
Palvelujen ostot	-21487	-20245	-24297	20 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3732	-3330	-4100	23 %
Avustukset	-2205	-1750	-2000	14 %
Muut toimintakulut	-3374	-7098	-3678	-48 %
TOIMINTAKULUT	-59237	-63791	-65504	3 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-57191	-62091	-63804	3 %
VUOSIKATE	-57191	-62091	-63804	3 %
TILIKAUDEN TULOS	-57191	-62091	-63804	3 %
YLIJÄÄMÄ /				
ALIJÄÄMÄ	-57191	-62091	-63804	3 %

4810 KULTTUURITOIMINTA	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Myyntituotot	1040	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	1040	0	0	0 %
Henkilöstökulut	-1494	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-4651	-8912	-8350	-6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1359	-3180	-3450	8 %
Avustukset	-450	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-548	-3300	-500	-85 %
TOIMINTAKULUT	-8503	-15392	-12300	-20 %

TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-7463	-15392	-12300	-20 %
VUOSIKATE	-7463	-15392	-12300	-20 %
TILIKAUDEN TULOS	-7463	-15392	-12300	-20 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-7463	-15392	-12300	-20 %

4815 TEATTERI- ,TANSSI-JA SIRKUSPAL-	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Palvelujen ostot	-3187	0	0	0 %
Avustukset	-935	-200	-300	50 %
TOIMINTAKULUT	-4122	-200	-300	50 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-4122	-200	-300	50 %
VUOSIKATE	-4122	-200	-300	50 %
TILIKAUDEN TULOS	-4122	-200	-300	50 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-4122	-200	-300	50 %

4816 MUSIIKKIPALVELUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Palvelujen ostot	-396	0	0	0 %
Avustukset	-200	-1250	-1300	4 %
Muut toimintakulut	-38	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-634	-1250	-1300	4 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-634	-1250	-1300	4 %
VUOSIKATE	-634	-1250	-1300	4 %
TILIKAUDEN TULOS	-634	-1250	-1300	4 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-634	-1250	-1300	4 %

4817 YLEISEN KULTTUURITOIM.PALV ELUT	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Palvelujen ostot	-3110	0	0	0 %
Avustukset	-420	-300	-400	33 %

Muut toimintakulut	-170	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-3700	-300	-400	33 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-3700	-300	-400	33 %
VUOSIKATE	-3700	-300	-400	33 %
TILIKAUDEN TULOS	-3700	-300	-400	33 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3700	-300	-400	33 %

4820 PESTUUMARKKINAT	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos- %
Myyntituotot	31	1700	1700	0 %
Maksutuotot	975	0	0	0 %
TOIMINTATUOTOT	1006	1700	1700	0 %
Henkilöstökulut	-573	-1243	-1228	-1 %
Palvelujen ostot	-7465	-9394	-12900	37 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1844	-150	-150	0 %
Avustukset	-200	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-1343	-2250	-1800	-20 %
TOIMINTAKULUT	-11424	-13037	-16078	23 %
TOIMINTAKATE				
YHTEENSÄ	-10419	-11337	-14378	27 %
VUOSIKATE	-10419	-11337	-14378	27 %
TILIKAUDEN TULOS	-10419	-11337	-14378	27 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-10419	-11337	-14378	27 %